

Nr 221.

Av herr **Karlsson** i Fjäl, *angående avsättning av visst belopp för inlandsbanans framdragande m. m.*

I motion nr 123 har jag tillåtit mig föreslå, att för avsättning till inlandsbanan måtte anslås ett belopp av 10,000,000 kronor, ävensom förbehållit mig att, sedan kungl. propositionen om värnskatt blivit avlämnad, få framställa förslag om vilka medel, som borde tagas i anspråk för det förordade anslaget täckande.

Då jag nu upptager den sistnämnda frågan, vill jag först framhålla, hurusom inlandsbanan har en utomordentligt stor strategisk betydelse. Sålunda yttrar statsutskottet i utlåtande nr 60 vid 1911 års riksdag följande: »I fråga om den militära betydelsen av en nordligare inlandsbana, vill utskottet erinra om huru generalstabschefen uti ett till Kungl. Maj:t den 27 februari 1904 avgivet utlåtande förklarat, att en dylik bana för försvaret av övre Norrland hade en betydelse, som näppeligen kunde överskattas, i vilket avseende därjämte erinrades om den ökade betydelse Norrbotten under de senaste årtiondena vunnit, en betydelse, som förvisso ytterligare komme att stegras, och varur även de för övre Norrlands försvar erforderliga åtgärderna med nödvändighet komme att härflyta. Som den viktigaste av dessa åtgärder syntes generalstabschefen utan allt tvivel byggandet av en för anfall från kusten fullt tryggad, förstklassig järnväg böra betecknas; och syntes det vara en angelägenhet av den allra största vikt, att en dylik järnväg komme till stånd, så snart sådant vore möjligt.»

Utskottet var visserligen icke enigt i att tillstyrka den då föreslagna järnvägsbyggnaden. Men även reservanterna betonade, att de icke underkände inlandsbanans betydelse ur försvarssynpunkt.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 4 saml. 90 häft. (Nr 221—222.) 1

Denna betydelse torde för övrigt stå så klar även för varje lekman, som allvarligt överväger spörsmålet, att därom ej behöver vidare ordas.

Vid sådant förhållande synes det vara uppenbart, att inlandsbanans snabba framdragande måste vara ur militärisk synpunkt synnerligen påkallat. Och påtagligen böra de härför erforderliga kostnaderna till mycket väsentlig del betraktas såsom utgifter för försvaret, då det ju ej kan beräknas, att banan inom en överskådlig tid skall kunna ekonomiskt bära sig.

Kungl. Maj:t har föreslagit, att 5,000,000 kronor måtte avsättas till inlandsbanan, därav 2,500,000 kronor skola anvisas att utgå från statsverkets kassafond. I motsats härtill tillåter jag mig under åberopande av vad jag ovan anfört förorda, att 2,500,000 kronor anvisas icke ur statsverkets kassafond, utan å värnskattemedel.

Under förhoppning, att även under kommande år måtte av skattemedel anslås 2,500,000 kronor årligen, tillåter jag mig därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta, att till avsättning för inlandsbanans framdragande bevilja ett anslag av 7,500,000 kronor, samt härav för år 1915 anvisa ett belopp af 2,500,000 kronor att utgå av värnskattemedel.

Stockholm den 18 juni 1914.

Rob. Karlsson.
